

heller ikke mindste Billighed, som hertil kunde anbefale dem, blot paa Grund af at de Steder, de have i Fæste, ved Cierens Disposition tilfældigvis ere blevne henlagte til det omhandlede Legat, og saaledes. nu ville komme ind under Universitetets Bestyrelse. Jeg vil endnu kun tilføie dette Cne, som ikke synes mig under Forhandlingerne at være blevet tilstrækkeligen fremhævet, at hvis Loven skulde gjøres anvendelig paa disse 10 Gaarde og 10 Huse, saa vilde heri, om jeg ikke feiler, ligge en vilkaarlig og ganske usforvarlig Tilsidefattelse af Testators Disposition. Testamentet gaaer jo ud paa, at der af Voets Beholdning, hvortil, som sagt, disse Eiendomme henhøre, skal oprettes et Legat til Understøttelse for Studerende ved Universitetet. Det er hertil, og udelukkende i dette Niemed, at Testator har villet, at hans efterladte Formue skulde anvendes. Men nu er det at forudsee, at naar de omtalte Fæstesteders Besiddere skulde blive Selveiere efter de i dette Lovforslag indeholdte særegne Regler, saa vilde de paa en overordentlig lempelig Maade komme i Besiddelse af Eiendommene, ifølge en Begunstigelse, hvorpaa de, efter hvad jeg før tillod mig at bemærke, aldeles intet Billighedskrav have; men disse Fæstere ere sandeligen ikke paa nogen Maade ved Testamentet indfatte til Medlegatarier, og det gaaer derfor ikke an, her at ville skifte dem paa den ene Side og de Studerende ved Kjøbenhavn's Universitet paa den anden Side imellem; det vilde være at forringe de Midler og svække de Kræfter, hvorved Testators Niemed skulde opnaaes, naar man, uden mindste Hjælp i Testamentet, vilde gaae ind paa en Ordning, der tilsigtede at skaffe de vedkommende Fæstesteders Besiddere særegne Begunstigelser, som alene kunde, tilflyde dem paa Legatets Beskostning. Disse Besiddere maae behandles efter de almindelige Regler for Landets øvrige Fæstere og ere denne Lov aldeles uvedkommende.

Cultusministeren: Jeg skal blot bemærke, at jeg ikke kan indrømme, at mine Uttringer under anden Behandling, om det Hensigtsmæssige i at optage en Bestemmelse angaaende det omtalte Legats Retsforhold, kunne udvides til Lillevangs Jorderne. Forøvrigt skal jeg ikke opholde det ærede Thing dermed. Jeg

skal endnu kun tilføie i Anledning af de gjentagne Uttringer om den enkelte Fæstefag for en af Lillevangs Jorderne, at $1\frac{1}{2}$ Tønde Byg pr. Tønde Land kan idetmindste erholdes af disse Jorder ved Bortforpagtning til Andre, men det, man vilde overlade Enken Jorderne for, var 24 Tønder Byg, altsaa for 1 Tønde Byg pr. Tønde Land, og man vilde altsaa for hendes Levetid eftergive $\frac{1}{3}$ af Afgiften; hun besidder, som sagt, desuden en Eiendoms-gaard, og jeg vil da henstille, om heri kan siges at ligge nogen sfrigende Ubillighed eller endog nogen særdeles Haardhed (Hør!). Forskjellen mellem det, der blev fordret, og det, der blev budt, var 6 Tønder Byg, og at en Gaard, besidderindes Ægteffab for disse 6 Tønder Bygs Skyld om Aaret er gaaet overstyr, det er ikke Universitetets Skam (Nei!).

Madvig: Efter hvad der allerede er ytret, skal jeg ikke opholde Thinget længe; men der er en Bemærkning, som jeg ikke troer at burde tilbageholde; det er nemlig den, at naar der er talt om, at man her ikke blot maa tage Hensyn til den juridiske Ret, men til Billighed, saa troer jeg, at der fra den Side, hvorfra disse Forslag ere fremkomne, ikke just burde gjøres opmærksom herpaa; thi disse Forslag gaae ud paa at udvide Lovens Virksomhed til to Forhold, af hvilke i det ene slet ikke de Billigheds-Grunde, hvorpaa hele Loven er bygget, finde Sted, og i det andet er det heller ikke tilstrækkelig klart, at Billigheds-Grunde finde Sted; der er meget mere Anledning til at antage, at de ikke finde Sted. De Billighedsgrunde, hvorpaa saavel denne Lov som Loven om Domainegodsset er bygget, ligge væsentlig i ældre Tilfagn fra Regeringen til Fæstefamilierne, der boede paa Fæstestederne og havde deres Existens af disse; men nu er det oplyst af min ærede Eftermand, at det ikke er med Hensyn til disse Lillevangs Lodder, at der er taget et saadant Hensyn, dengang da de almindelige Bestemmelser om Universitetets Godsets Overgang til Arvesætte bleve truffet, og det er blevet oplyst, at der ikke eksisterede saadanne Fæstefamilier, hvis Existens og Velvære beroede paa den fortsatte Besiddelse og paa den lette Eiendoms-Erhvervelse af disse Lodder. Altsaa den Billighed, som her er oms